W trudnym i ciężkim okresie zaborów walka z najeźdźcą nie polegała li tylko na oporze zbrojnym. Aktem moralnego wyboru stawało się uczestnictwo w życiu kulturalnym, które było wówczas nośnikiem myśli patriotycznej. Muzyka przyczyniała się do utrwalania i pogłębiania świadomości narodowej oraz mobilizowała do działalności społeczno-kulturalnej.

W 1818 roku ukonstytuowało się jedno z najstarszych towarzystw kulturalnych na ziemiach polskich, Towarzystwo Przyjaciół Muzyki. Było ono początkiem formalnego ruchu melomanów na ziemi kaliskiej. Ciągłość historyczna towarzystw – zjawisko rzadkie w polskim życiu kulturalnym – niezależnie od zmian w nazewnictwie, organizacji, transformacji i przemian było podłożem ewidentnego rozkwitu życia muzycznego w kaliskiem. Przez sto lat - do uzyskania niepodległości w 1918 roku - przyjaciele muzyki odegrali ważną rolę w trosce o zachowanie polskiej kultury.

Te niebagatelne karty historii są materią konferencji popularnonaukowej „200 lat kaliskich towarzystw muzycznych w perspektywie historycznej", która odbędzie się 20 kwietnia 2018 roku w Muzeum Historii Przemysłu w Opatówku. Sala muzealna z historyczną kolekcją fortepianów jest stosownym miejscem, harmonizującym z tematyką spotkania. Już bowiem od 1781 roku region kaliski był na ziemiach polskich wiodącym ośrodkiem produkcji fortepianów i pianin, a wokół tych instrumentów skupiało się ówczesne życie kulturalne.

Naszą konferencję objęli mecenatem Honorowi Obywatele Kalisza: prof. doctor honoris causa Wanda Wiłkomirska i Maestro Józef Wiłkomirski, najmłodsi członkowie niespotykanej w dziejach światowej muzyki rodziny, nierozerwalnie związanej z Kaliszem i Opatówkiem. Zabrzmi zatem muzyka, a będzie to koncert kompozycji Józefa i Kazimierza Wiłkomirskich w wykonaniu wiolonczelisty Łukasza Dziedziaka i pianistki Moniki Woźniak, absolwentów kaliskiej szkoły muzycznej i Akademii Muzycznej im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu.

Sympozjum dedykowane osobom interesującym się społecznym ruchem kulturalnym, muzyką i historią ziemi kaliskiej, ma charakter preliminarny wobec monografii obszernie dokumentującej całość dziejów towarzystw muzycznych. Prelegentki, osoby z dorobkiem naukowym w zakresie historii kultury regionu kaliskiego: Monika Sobczak-Waliś, Ewa Kłysz i Katarzyna Piątkowska-Pinczewska opracowały multimedialną prezentację pierworysu dysertacji. Referat wprowadzający, dotyczący kultury muzycznej na terenach polskich w XIX wieku wygłosi redaktor naczelna monografii dr Katarzyna Janczewska-Sołomko, wiceprezes Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków.

ORGANIZATORZY